

بیمه در ویتنام: رشد بالا علی‌رغم برخی مشکلات قانونی

برخی مشکلات

هنوز موضوعات ناخوشایندی وجود دارد که لازم است به آن‌ها اشاره شود:

— ناهماهنگی سیاست‌های دولت در زمینه مدیریت فعالیت‌های بیمه‌ای برای حل و فصل معضلات ناشی از مکانیزم جدید بازار به اندازه کافی به روز نیست، و ناتوانی دولت در هدایت مستقیم عملیات بازار برای رسیدن به محیطی با ثبات و سالم؛ و — رقابت بی‌امان به جای همکاری نزدیک بیمه‌گران داخلی، باعث کاهش حق بیمه شده است. کنترل بازار داخلی در دست بیمه‌گران خارجی است و حجم زیادی از حق بیمه‌های دریافتی در داخل کشور به خارج از کشور سرازیر می‌شود.

تصویر اقتصادی ویتنام
GDP براساس PPP ۹۷ میلیارد دلار
رشد GDP در سال ۱۹۹۷ (پول محلی): ۹ درصد
جمعیت: ۷۷/۸ میلیون
GDP سرانه: ۱۴۲۰ دلار (براساس PPP)
GDP سرانه (اسمی): ۲۸۰ دلار
صادرات سال ۱۹۹۷: ۹ میلیارد دلار (۲۰ درصد رشد)
تورم: ۴ تا ۵ درصد (تخمین رسمی)

توسعه صنعت بیمه

هدف مقاله حاضر تجلیل پیشرفت‌های صنعت بیمه در کشور ویتنام در سال ۱۹۹۷ و ارائه ابزارهایی برای ایجاد یک بازار بیمه کاملاً توسعه یافته در این کشور است. در سال ۱۹۹۷، اقتصاد ویتنام مسیر رشد با ثبات خود را حفظ کرد: رشد GDP به ۹ درصد رسید؛ کل تولید صنعتی تا ۱۳/۲ درصد افزایش یافت؛ تولید مواد غذایی تا ۱۵ میلیون تن افزایش یافت؛ ارزش صادرات تا ۲۲/۷ درصد بالا رفت؛ کسر بازرگانی ۳۷/۵ درصد و تورم ۴۰ درصد پایین آمد؛ و کل سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی تحقق یافته ۳۴ درصد افزایش داشت. اما تغییر بطنی ساختار اقتصادی، تعداد زیاد نیروی کار مازاد بر احتیاج، بهره‌وری نازل در تولید و بازرگانی، تحرک منابع مالی محدود، به قوت خود باقی ماند. افزون بر این، زمانی که طوفان شدید لیندا، استان‌های ساحلی جنوب را مورد حمله قرار داد اقتصاد ویتنام دچار خسارت‌های شدیدی شد. بحران مالی سال ۱۹۹۷ در آسیا نیز بر اقتصاد ویتنام اثر نهاد.

بازار بیمه ویتنام از رشد اقتصادی کشور سود

آزادسازی صنعت بیمه در رشته بیمه‌های زندگی طی سه سال و نیم گذشته در کشور ویتنام موجب تغییرات بسیاری شده است که برجسته‌ترین آن‌ها وجود انواع بیمه در میان آن بخش‌های اقتصادی است که دولت نقش کلیدی در آن‌ها ایفا می‌کند. مجموعه‌ای از رشته‌های بیمه‌ای به ویژه بیمه‌هایی که خواسته‌های سرمایه‌گذاران خارجی را برآورده می‌سازند همسو با تغییرات زندگی اجتماعی - اقتصادی توسعه می‌یابد. ارائه خدمات به مشتری، مهارت حرفه‌ای و تخصص در صنعت بیمه نیز به پیشرفت همراه بوده است. طی سه سال گذشته تا پایان سال ۱۹۹۷، رشد سالیانه حق بیمه رشته‌های غیرزندگی ۲۳ درصد بوده است، ضمن آن که بیمه اتکایی خارجی کاهش یافته است. حق بیمه‌هایی که در داخل کشور، از طریق بیمه اتکایی مجدد شرکت بیمه اتکایی ملی (VINARE) ویتنام طی سه سال گذشته نگهداری شده است بالغ بر ۲۵/۹۴ میلیارد Dong بوده است (معادل ۲/۸ میلیون دلار).

زیادی برد. درآمد حاصل از حق بیمه خالص کل بازار در سال ۱۹۹۷ بالغ بر ۱/۲۵۲ میلیارد Dong بوده است یعنی ۶/۴ درصد بیش از سال ۱۹۹۶ افزایش داشته است. اگر ما این واقعیت را مد نظر قرار دهیم که برخی از مؤسسات بازرگانی حق بیمه را به ارز می‌پردازند، ارقام به دست آمده یکسان نخواهد بود، زیرا که ارزش پول خارجی در مقابل ارزش پول محلی بالا رفته است. چنانچه حق بیمه به دست آمده در سال ۱۹۹۶ بر مبنای نرخ واقعی ارزی محاسبه می‌شد با حق بیمه به دست آمده در سال ۱۹۹۷ برابری می‌کرد. سه سالی که از معرفی مکانیزم جدید بازار می‌گذرد شاهد رشد کاهنده‌ای بوده است.

این رشد از سال ۱۹۹۴ - ۱۹۹۵ با نرخ ۳۷ درصد شروع می‌شود و به نرخ ۲۵ درصد در سال ۱۹۹۵ - ۱۹۹۶ و سپس فقط به نرخ ۶/۴ درصد در سال ۱۹۹۶ - ۱۹۹۷ می‌رسد.

خالص حق بیمه مستقیم به دست آمده در رشته‌هایی که بیمه اتکایی را می‌طلبند - برای مثال، بیمه حمل دریایی کالا، بیمه کشتی، بیمه هواپیما، نفت و گاز، آتش سوزی، مهندسی - و پوشش برای طرح‌های سرمایه‌گذاری از نرخ رشد ۶/۱ درصد برخوردار بوده است که معادل ۶۷۲/۱۲ میلیارد Dong است و ۴۹/۷ درصد کل حق بیمه خالص را نشان می‌دهد. در این گروه، دو رشته بیمه یعنی، نفت و گاز و بیمه واردات که برای درصد بالایی از حق بیمه سال ۱۹۹۶ در نظر گرفته می‌شدند، با کاهش رو به رو بوده‌اند در حالی که سایر رشته‌های بیمه‌ای رشد خود را حفظ کردند.

ارزش واردات در سال ۱۹۹۷ تا ۱۱/۲۵ میلیارد دلار تخمین زده شد یعنی ۵ درصد افزایش در مقایسه با سال ۱۹۹۶. حق بیمه دریافتی در این رشته به ۱۰۲/۶۴ میلیارد Dong رسیده است که ۹۰ درصد حق بیمه سال ۱۹۹۶ (۸۴/۴) با احتساب نرخ ارز در سال ۱۹۹۶) را تشکیل می‌دهد. در سال ۱۹۹۶، حدود

۲۲ درصد ارزش واردات تحت پوشش بیمه‌ای قرار گرفت، این رقم در سال ۱۹۹۷ تا ۱۹ درصد کاهش یافت. ۸۰ درصد باقی مانده (۳۸ میلیون دلار) در خارج از ویتمام پوشش داده شدند.

تعدادی از خسارت‌های عمده سال گذشته عبارت بودند از: خسارت حمل کود شیمیایی با کشتی از چین به هایفونگ (بی‌درنگ، مبلغ ۸۶۰/۰۰۰ دلار پرداخت شد.) و خسارت پرداختی مربوط به حمل فولاد به کره جنوبی در ۱۹ فوریه ۱۹۹۷ به ارزش ۱۶/۰۱۱۱ دلار. حق بیمه دریافتی در رشته بیمه کالاهای صادراتی به ارزش ۱۹/۱۴۶ میلیارد Dong بود، یعنی ۱۷/۶ درصد رشد داشت که ۲۲/۷ درصد پایین‌تر از نرخ رشد ارزش صادرات است. در سال ۱۹۹۷ تنها ۴ درصد ارزش صادرات تحت پوشش بیمه قرار گرفت که باز هم پایین‌تر از ارقام سال ۱۹۹۶ است. نسبت زیان برای بیمه حمل دریایی کالا (اعم از صادرات و واردات) ۶۱ درصد تخمین زده شد.

بیمه نفت و گاز

در سال مالی ۱۹۹۶، درآمد حق بیمه حاصل از بیمه نفت و گاز ۲۱ درصد حق بیمه گروه بیمه‌هایی را که به بیمه اتکایی نیاز داشتند تشکیل می‌داد. در سال ۱۹۹۷، این ارقام حدود ۱۰ درصد کاهش یافت. کلاً مبلغ ۷۱/۶۱۳ میلیارد Dong یعنی ۴۷ درصد کمتر از ارقام سال ۱۹۹۶. این روند کاهنده عمدتاً به دلیل کاهش استخراج و تولید گاز و نفت بود. برخی از مقاطعه کاران، عملیات اکتشافی خود را کاهش دادند در حالی که گروهی دیگر حتی به طور موقت فعالیت خود را تعطیل کردند. افزون بر این، شرکت‌های خارجی که به استخراج و تولید نفت و گاز در ویتمام می‌پردازند، از طریق شرکت‌های کپتو خویش به بیمه‌گری تمایل نشان می‌دهند. در سال ۱۹۹۷، خسارت ثبت شده در این رشته پایین بود: ۱/۱۳۱/۳۰۷ دلار، خسارت‌های عمده عبارت

بودند از: خسارت وارده به یک چاه در حال حفاری در نتیجه عمل یک مقاطعه کار ژاپنی در ۲۹ اکتبر ۱۹۹۷ به ارزش ۶۶۹/۵۰۶ دلار و خسارتی دیگر در همین زمینه به ارزش ۴۱۳/۹۵۳ دلار.

آتش سوزی

نرخ رشد آتش سوزی کندتر از سال قبل بود. در سال ۱۹۹۷ این رشته به نرخ رشد ۴۲ درصد دست یافت که معادل ۱۴۹/۷۷ میلیارد Dong بود. این نرخ رشد کمتر از نرخ رشد سال ۱۹۹۶ است. این زمان بیمه آتش سوزی ۷۰ درصد رشد داشت. این افت، به علت عوامل متعدد بود: رقابت حاد بر سر نرخ‌ها، آشفته‌گی بازار به علت حضور کارگزاران خارجی و اعمال نرخ‌های خارجی. نسبت زیان در این رشته ۳۹ درصد تخمین زده شد.

سایر موارد

بیمه‌های مهندسی، حمایت و تأمین (P&I) و هواپیمایی، به حق بیمه‌ای بالاتر از سال ۱۹۹۶ دست یافته‌اند ولی با نرخ پایین‌تری رشد کردند. حق بیمه بیمه‌های تمام خطر مقاطعه کاران و مهندسی به ارزش ۹۹/۷۷ میلیارد Dong بود که ۳۳ درصد بیش از نرخ رشد ۶۳ درصدی سال ۱۹۹۶ بوده نسبت زیان در حدود ۱۳ درصد است. حق بیمه، بیمه هواپیمایی در سال ۱۹۹۷ به ارزش ۸۲/۶۹ میلیارد Dong بود. یعنی افزایش ۲۸ درصدی در مقابل ۵۹ درصد مربوط به سال ۱۹۹۶. بزرگ‌ترین خسارت برای هواپیمای ۱۳۴ - TU نیروی هوایی ویتنام در پنوم پن در ۳ سپتامبر ۱۹۹۷ اتفاق افتاد که ارزش آن در حدود ۲۵ میلیون دلار آمریکا بود. حق بیمه حمایت و تأمین به ارزش ۴۱/۴۱۸ میلیون Dong بود و ۱۱ درصد بیش از سال ۱۹۹۶ رشد داشت. نسبت زیان بالای ۵۸/۴ درصد است. حق بیمه کشتی به ارزش ۴۷/۸۸ میلیارد Dong یعنی ۶ درصد بیش از سال ۱۹۹۶ و نسبت زیان در

حدود ۵۲ درصد است. صنعت بیمه در نتیجه تصادم دو کشتی متحمل ۱۵۰/۰۰۰ دلار زیان شد. حق بیمه دریافتی از فعالیت‌های مستقره در سال ۱۹۹۷ به ۵۷/۲۰ میلیارد Dong رسید؛ ۲/۷ باز بیش از سال ۱۹۹۵ و ۱۳۹/۳ درصد ارقام سال ۱۹۹۶.

حوادث شخصی

بیمه حوادث شخصی با ۲۴ درصد حق بیمه خالص بازار یا مبلغ ۳۲۴/۴۸ میلیارد Dong، ۳/۶ درصد رشد داشت ولی این رشته دائماً با پتانسیل بالا در نظر گرفته می‌شود. بیمه وسایل نقلیه از نظر حق بیمه دریافت شده یا مبلغ ۲۸۳/۴۳ میلیارد Dong در سال ۱۹۹۷ در رده دوم قرار می‌گیرد، که در مقایسه با ارقام سال قبل، ۱۳/۴ درصد افزایش داشته است.

بیمه اتکایی

فعالیت اتکایی در سال ۱۹۹۷ در مقایسه با سال ۱۹۹۶ تا حد مختصری پویاتر شد. حق بیمه دریافتی بیمه‌گران اتکایی از بیمه‌گران مستقیم از فعالیت محلی خود، مبلغ ۳۰/۰۵ میلیارد Dong بوده است که ۴۰ درصد بیش از سال ۱۹۹۶ است. حق بیمه اتکایی که از کشور خارج می‌شود به تدریج کاهش می‌یابد. در سال ۱۹۹۶، نسبت حق بیمه اتکایی و اگذاری خارجی به حق بیمه خالص مستقیم ۳۶ درصد بود که در سال ۱۹۹۷ به ۳۳/۴ درصد کاهش یافت. افزایش سرمایه و ذخایر فنی را برای کمک به بیمه‌گران مستقیم بهبود بخشیدند تا سهم نگهداری‌شان را افزایش دهند.

نتیجه‌گیری

تحلیل حاضر در مورد فعالیت‌های بیمه‌ای در ویتنام در سال ۱۹۹۷ گرایش رو به کاهش اندکی را در رشد حق بیمه نشان می‌دهد (در حالی که به رشد GDP ۹ درصد دست یافته است). این مسأله، دقت نظر بیشتر و راه‌حل‌های بیمه‌گران را می‌طلبد. تا اینجا ما بیشتر

تحولات بازار بیمه آلمان

فسرانک فون ورتسن ورت رئیس فدراسیون بیمه گران آلمان (GDV) وضعیت بازار بیمه آلمان را در یک جمله بسیار تند این گونه بیان می کند: «در سال ۱۹۹۷، جنگ قیمت تمام بخش ها به غیر از حوادث خانوادگی و شخصی را در بر گرفت». مقررات زدایی سال های نیمه اول دهه ۱۹۹۰، که بر اساس آن آلمان مجبور شد تا با جهت گیری های اتحادیه اروپا در مورد نظارت و قیمت گذاری بازار بیمه همگام شود، موجب شد تا بازار وارد جنگی رقابتی شود که هیچ نشانی از فروکش کردن آن مشاهده نمی شود.

ساختار سنتی بازار از بین رفته، دوران راحتی به سر آمده، شبکه های تعهدات نامتناسب متلاشی شده و فعالیت های غیر سودآور آشکار گشته است. دست نامرئی آدام اسمیت ضربه شدیدی به اقتصاد بیمه آلمان وارد آورده و موجب شده است تا شرکت های بیمه و بیمه گران اتکایی ناگهان از خواب غفلت بیدار و متوجه واقعیت های مربوط به رقابت شدید در بازار شوند. تحولات دیگری نیز در پایان قرن بیستم، شرایط دردناکی برای بیمه گران آلمانی ایجاد کرده است. اقتصاد کشور دچار کساد است و بیکاری بسیار بالاست. اعمال مالیات ۱۵ درصدی بر حق بیمه دریافتی بیمه زندگی - که بالاترین رقم در اروپا به حساب می آید - یکی از موانع سنتی در این بخش است. به طور کلی، حق بیمه دریافتی در بخش بیمه غیر زندگی بین سال های ۱۹۹۵ تا ۱۹۹۷ به میزان بیش از یک میلیارد مارک (۵۶۰ میلیون دلار) کاهش یافت و احتمال می رود که در سال ۱۹۹۸ کاهش بیشتری یابد.

طبق اظهارات یکی از سخنگویان فدراسیون بیمه گران آلمان، «رقابت کماکان ادامه خواهد داشت» وی اضافه می کند: «رقابت ناسالم، مانند غرولند کردن مشتری در بخش بیمه اتومبیل، یکی از نتایج قابل

درباره عوامل تأثیرگذار بر بازار بیمه سخن گفته ایم. به اعتقاد ما، بیمه گران داخلی باید همکاری متقابل خود را استمرار بخشند؛ نظارت سرپرستی خود را بر کارگزاران و شعبه های نمایندگی خارجی تشدید کنند؛ رقابت را کاهش دهند و سهم سود خود را از بیمه اتکایی اولیه کم کنند.

بیمه گران اتکایی هم چنین باید تحقیق برای توسعه رشته های جدید بیمه ای را برای ارائه پوشش کامل برای هر حوزه ای متقبل شوند. زمانی که برای این ضعف ها غلبه شود، آن گاه بازار بیمه ویتنام توسعه بیشتری پیدا خواهد کرد و به رشد سریع تری دست خواهد یافت. با اقتصادی که هنوز از رشد ثابتی برخوردار است یک استراتژی توسعه بازار بیمه، شاهد رشد حق بیمه ای به میزان ۱۲ تا ۱۵ درصد در سال ۱۹۹۸ خواهد بود.

Asia Insurance Review, Sep. 1998.

منبع:

زنگ خطرهایی به نصف قیمت

با توجه به توافقاتی که بین بنگاه های معاملات ملکی، نصب کنندگان زنگ خطرها و پلیس محلی بوجود آمده است، زنگ خطرهایی با تخفیف قابل ملاحظه ای در منطقه سامرست (Somerset) و آوون (Avon) انگلستان به فروش می رسد. این به دلیل نتایج تحقیقاتی است که بیانگر آنست که خانه هایی که دارای زنگ خطر هستند کمتر مورد دزدی قرار می گیرند به طوری که ۸۸ درصد دزدی ها از خانه هایی است که زنگ خطر نداشته اند و از ۶۸۹ مورد بیمه ای که پرداخت خسارت شده است تنها ۹ مورد از خانه هایی بوده است که دارای زنگ خطر بوده اند.

منبع: London Market Newsletter, Issue 543, 6 Nov. 1998.